

Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (teine koda)

14. oktoober 2021 *

Apellatsioonkaebus – Avalik teenistus – Distsiplinaarmenetlus – Euroopa Liidu ametnike personalieeskirjad – IX lisa artikkel 3 – Komisjoni otsus C(2004) 1588, millega nähakse ette haldusjuurdluste ja distsiplinaarmenetluste läbiviimise üldised rakendussätted – Artikli 4 lõige 4 – Haldusjuurdlus – Asjaomase ametniku ärakuulamine – Komisjoni juurdlus- ja distsiplinaarametile (IDOC) antud volitused ärakuulamist läbi viia – Kaitseõigused – Õigus olla ära kuulatud

Kohtuasjas C-583/19 P,

mille ese on Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 56 alusel 30. juulil 2019 esitatud apellatsioonkaebus,

Belén Bernaldo de Quirós, elukoht Brüssel (Belgia), esindaja: *avocate* M. Casado García-Hirschfeld,

apellant,

teine menetlusosaline:

Euroopa Komisjon, esindajad: B. Mongin ja A.-C. Simon,

kostja esimeses kohtuastmes,

EUROOPA KOHUS (teine koda),

koosseisus: esimese koja president A. Arabadjiev teise koja presidendi ülesannetes, kohtunikud I. Ziemele, T. von Danwitz, P. G. Xuereb ja A. Kumin (ettekandja),

kohtujurist: P. Pikamäe,

kohtusekretär: A. Calot Escobar,

arvestades kirjalikku menetlust,

arvestades pärast kohtujuristi ärakuulamist tehtud otsust lahendada kohtuasi ilma kohtujuristi ettepanekuta,

on teinud järgmise

* Kohtumenetluse keel: prantsuse.

otsuse

- 1 Belén Bernaldo de Quirós palub oma apellatsioonkaebuses tühistada Euroopa Liidu Üldkohtu 5. juuni 2019. aasta otsuse Bernaldo de Quirós vs. komisjon (T-273/18, ei avaldata, EU:T:2019:371; edaspidi „vaidlustatud kohtuotsus“), millega jäeti rahuldamata tema hagi, milles paluti esiteks tühistada Euroopa Komisjoni 6. juuli 2017. aasta otsus, millega talle määrati karistuseks noomitus (edaspidi „vaidlusalune otsus“), ning vajaduse korral 31. jaanuari 2018. aasta otsus, millega jäeti rahuldamata tema kaebus vaidlusaluse otsuse peale, ning teiseks hüvitada nende otsuste tulemusel väidetavalt tekitatud kahju.

Õiguslik raamistik

Euroopa Liidu ametnike personalieeskirjad

- 2 Euroopa Liidu ametnike personalieeskirjade (edaspidi „personalieeskirjad“) artiklis 12 vaidlusele kohaldatavas redaktsioonis on sätestatud:

„Ametnik hoidub mis tahes tegevusest või käitumisest, mis võib kahjustada tema seisundit.“

- 3 Personalieeskirjade artiklis 86 on ette nähtud:

„1. Ametnik või endine ametnik, kes kas tahtlikult või süülise hooletuse tõttu ei täida oma käesolevatest personalieeskirjadest tulenevaid kohustusi, kannab distsiplinaarvastutust.

2. Kui ametisse nimetav asutus või ametiisik või Euroopa Pettustevastane Amet saab teada tõenditest, mis annavad põhjust oletada, et kohustused lõike 1 tähenduses on täitmata jäetud, võivad nad algtada haldusjuurdlust, et tõendada, kas selline täitmatajätmine on aset leidnud.

3. Distsiplinaareeskirjad, -menetlused ja -meetmed ning haldusjuurdlusti käsitlevad eeskirjad ja menetlused on sätestatud IX lisas.“

- 4 Personalieeskirjade IX lisa artikli 1 lõikes 1 on sätestatud:

„Kui Euroopa Pettustevastaste Ameti juurdluste käigus ilmneb institutsiooni ametniku või endise ametniku võimalik osalemine uuritavas asjas, teavitatakse sellest viivitamata kõnealust isikut, kui see ei kahjusta juurdlust. Mingil juhul ei tohi pärast juurdluste lõppemist teha nimeliselt töötajale osutavat järeldust, ilma et asjaomasele töötajale oleks antud võimalus väljendada oma seisukohti kõigi temaga seotud asjaolude kohta. Järeldustes viidatakse neile seisukohtadele.“

- 5 Lisa artiklis 2 on ette nähtud:

„1. Käesoleva lisa artiklis 1 sätestatud eeskirju kohaldatakse vajalike muudatustega ametisse nimetava asutuse või ametiisiku läbiviidavate muude haldusmenetluste suhtes.

2. Ametisse nimetav asutus või ametiisik teavitab asjaomast isikut juurdluste lõppemisest ja saadab talle juurdlusaruande järeldused ning taotluse korral kõik dokumendid, mis on otseselt seotud tema vastu esitatud väidetega, kui kolmandate isikute õigustatud huvide kaitsest ei tulene teisiti.

3. Iga institutsiooni ametisse nimetav asutus võtab vastu käesoleva artikli üldised rakendussätted vastavalt personalieeskirjade artiklile 110.“

6 Lisa artiklis 3 on ette nähtud:

„Ametisse nimetav asutus või ametiisik võib juurdlusaruande põhjal pärast asjaomase ametniku teavitamist kõikidest toimikutes esitatud tõenditest ja pärast asjaomase ametniku ärakuulamist:

- a) otsustada, et ametniku suhtes ei või mitte mingil juhul alkatada kohtuasja; ametnikule teatatakse sellest kirjalikult; või
- b) otsustada isegi siis, kui kohustused on või on ilmselt jäetud täitmata, et ei kohaldata ühtegi distsiplinaarmeedet, ja vajaduse korral tehakse ametnikule hoiatus; või
- c) personalieeskirjade artiklis 86 nimetatud kohustuste täitmata jätmise korral:
 - i) otsustada alkatada käesoleva lisa 4. jaos sätestatud distsiplinaarmenetlus, või
 - ii) otsustada alkatada distsiplinaarmenetlus distsiplinaarnõukogus.“

7 Sama lisa artikli 22 lõikes 1 on sätestatud:

„Ametisse nimetav asutus või ametiisik teeb käesoleva lisa artiklites 9 ja 10 nimetatud otsuse pärast ametniku ärakuulamist kahe kuu jooksul alates distsiplinaarnõukogu arvamuse saamisest. Otsust tuleb põhjendada.“

2004. aasta üldised rakendussätted

8 Komisjon võttis personalieeskirjade IX lisa artikli 2 lõike 3 alusel 28. aprillil 2004 vastu otsuse C(2004) 1588, millega nähakse ette haldusjuurdluste ja distsiplinaarmenetluste läbiviimise üldised rakendussätted, mis avaldati 30. juuni 2004. aasta *Informations administratives*'is nr 86-2004 (edaspidi „2004. aasta üldised rakendussätted“).

9 2004. aasta üldiste rakendussätete artikli 2 lõigetes 1 ja 3, mis käsitlevad komisjoni juurdlus- ja distsiplinaarameti (IDOC) volitusi ja ülesandeid, on ette nähtud:

„1. IDOC viib haldusjuurdluse läbi. Käesolevate sätete tähenduses on „haldusjuurdlus“ volitatud ametniku kogu tegevus, mille eesmärk on faktide tuvastamine ning vajaduse korral selle kindlakstegemine, kas on rikutud komisjoni ametnikule pandud kohustusi. [...]

3. IDOC viib ametisse nimetava asutuse jaoks läbi distsiplinaarmenetlused.“

10 2004. aasta üldiste rakendussätete artiklis 3 „Haldusjuurdluse pädevuse kasutamise tingimused“ on sätestatud:

„1. IDOCi direktor ja teised liikmed teostavad oma haldusjuurdluse pädevust sõltumatult. Seega ei taotle ega saa nad selle pädevuse teostamisel juhiseid. Neil on õigus küsida dokumente, nõuda personalieeskirjadega hõlmatud isikutelt teavet ja teha kohapealset kontrolli.

2. Haldusjuurdlust viiakse läbi põhjalikult, kaaludes süüstavaid ja süüst vabastavaid asjaolusid, ning ajavahemiku jooksul, mis vastab juhtumi asjaoludele ja keerukusele.

3. IDOC võib saada abi teistelt ametnikelt või spetsiaalsetelt teenistustelt.“

- 11 2004. aasta üldiste rakendussätete artiklis 4 „Haldusjuurdluste algatamine ja läbiviimine“ on sätestatud:

„1. Personali ja halduse peadirektor algatab peasekretäri nõusolekul haldusjuurdluse omal algatusel või peadirektori või üksuse juhataja taotlusel.

[...]

3. Haldusjuurdluse algatamise otsuses on IDOCi direktor või mõni teine ametnik määratud juurdluse eest vastutavaks isikuks, selles on kindlaks määratud juurdluse ese ja ulatus ning selles nõutakse juurdluse eest vastutavalt ametnikelt konkreetsete faktide ja asjaolude alusel vastutuse kindlakstegemist, või kui see on asjakohane, siis [juurdlusega seotud] ametnike isikliku vastutuse kindlakstegemist.

4. Kui haldusjuurdluse käigus ilmneb ametniku võimalik osalemine uuritavas asjas, teavitatakse sellest viivitamata kõnealust isikut, kui see ei kahjusta uurimist. Mingil juhul ei tohi pärast juurdluse lõppemist teha nimeliselt ametnikule osutavat järeldust, ilma et asjaomasele ametnikule oleks antud võimalust väljendada oma seisukohti kõigi temaga seotud asjaolude kohta. Järeldustes viidatakse neile seisukohtadele. [...]

5. IDOC esitab juurdlusaruande personali ja halduse peadirektorile [...]. Aruandes esitatakse asjaomased faktid ja asjaolud; selles tehakse kindlaks, kas on järgitud olukorrale kohaldatavaid norme ja menetlusi ning määratakse kindlaks võimalikud individuaalsed kohustused, võttes arvesse raskendavaid või kergendavaid asjaolusid. Aruandele lisatakse kõikide asjakohaste dokumentide ja ärakuulamiste protokollide koopiad.

6. Personali ja halduse peadirektor teatab [asjaomasele ametnikule] juurdluse lõpust ja edastab talle juurdlusaruande järeldused ja taotluse korral kõik dokumendid, mis on otseselt seotud tema vastu esitatud väidetega, tingimusel et kolmandate isikute õiguspärased huvid on kaitstud.

7. Pärast OLAFilt juurdlusaruande saamist võib personali ja halduse peadirektor vajaduse korral paluda OLAFil aruannet täiendada, otsustada algatada ise haldusjuurdlus, algatada kohe distsiplinaarmenetlus või sulgeda toimik ilma distsiplinaarmenetlust läbi viimata.“

- 12 2004. aasta üldiste rakendussätete artiklis 5 „Personalieeskirjade IX lisa artiklis 3 nimetatud ärakuulamine“ on sätestatud:

„1. Ametnik, kes kuulatakse ära personalieeskirjade IX lisa artikli 3 kohaselt, allkirjastab oma ärakuulamise protokoll või edastab oma kommentaarid ja/või märkused 15 [kalendripäeva] jooksul alates protokoll kättesaamisest. Ettenähtud tähtaja jooksul reageerimata jätmisel, välja arvatud vääramatu jõu korral, loetakse protokoll heakskiidetuks.

2. Kui ametisse nimetaval asutusel või tema poolt selleks volitatud isikul tuleb pärast personalieeskirjade IX lisa artiklis 3 nimetatud ärakuulamist vestelda teatud isikutega, edastatakse asjaomasele ametnikule tema taotlusel vestluste protokollide allkirjastatud koopia, tingimusel et neis mainitud asjaolud on otseselt seotud ametniku kohta esitatud esialgsete väidetega.“

Vaidluse taust

- 13 Vaidluse taust on esitatud vaidlustatud kohtuotsuse punktides 1–13 ja käesoleva menetluse vajadustest lähtudes võib selle kokku võtta järgmiselt.
- 14 Apellant Belén Bernaldo de Quirós võeti ametnikuna komisjoni tööle 1. jaanuaril 1987. Ta oli mitmekeelsuse üksuse juhataja ning seejärel sai ta 1. jaanuaril 2013 hariduse ja kultuuri peadirektoraadi, nüüd hariduse, noorte, spordi ja kultuuri peadirektoraadi noorte ja spordi direktoraadi juurde äsja loodud praktikabüroo üksuse juhatajaks.
- 15 Apellandi üksuses praktikantide töölevõtmist puudutavate toimikute viis menetlejat esitasid 6. veebruaril 2014 tema kohta kaebuse. Nad heitsid talle eelkõige ette üksuse kaastöötajate suhtes lubamatut käitumist ning rikkumisi komisjoni praktikantide valikumenetluses.
- 16 Komisjoni ametisse nimetav asutus volitas 26. märtsil 2014 IDOCi viima läbi apellanti puudutavat haldusjuurdlust. IDOCile antud volitused olid sõnastatud järgmiselt:

„Selle uurimise eesmärk on kindlaks teha, mil määral [apellant] käitus sobimatult tema üksuse teatud liikmete suhtes ning eiras praktikantide valimise menetlust komisjonis.“
- 17 IDOC edastas 22. juunil 2015 oma juurdlusaruande ametisse nimetavale asutusele personalieeskirjade IX lisa artikli 2 alusel. Selles aruandes jõudis IDOC järeldusele, et apellant näis olevat toime pannud personalieeskirjadest tulenevate kohustuste rikkumisi. Eelkõige leidis IDOC esiteks, et „[apellandi] käitumine 1. jaanuarist 2013 kuni 31. maini 2013 [üksuse asejuhataja] B. suhtes näis koosseisutunnustelt olevat psühholoogiline ahistamine“, teiseks, et „[apellandi] käitumine C. suhtes üksuses 22. aprilli 2013. aasta koosolekul [võis] olla sobimatu käitumine personalieeskirjade artikli 12 tähenduses“, ja kolmandaks, et „[apellant] muutis praktikantide valiku süsteemi nii, et sellega ei olnud võimalik tagada kõikide kandidaatide võrdset ja läbipaistvat kohtlemist ning seda võidi pidada selliseks, millega eelistatakse teatud kandidaate teistele. Võttes arvesse [apellandi] ülesandeid ja vastutust, võib tema algatust pidada personalieeskirjade artikli 21 rikkumiseks“.
- 18 Võttes arvesse IDOCi juurdlusaruannet, otsustas personalihalduse ja julgeoleku peadirektoraadi peadirektor 22. juunil 2015 volitada IDOCit, et viimane kuulaks apellandi ära personalieeskirjade IX lisa artikli 3 alusel. Apellandi nõustajad vaidlustasid 12. augusti 2015. aasta kirjaga ametisse nimetava asutuse otsuse, millega anti IDOCile selle ärakuulamise läbiviimise pädevus. Ametisse nimetav asutus kinnitas 9. septembril 2015 apellandile, et tema ärakuulamine toimub kahe IDOCi liikme poolt, ning vastas talle, et tava- ja väljakujunenud praktika kohaselt võib ta lubada IDOCil viia tema asemel läbi personalieeskirjade IX lisa artiklis 3 nimetatud ärakuulamist, kuna IDOC edastab talle seejärel ärakuulamise protokollid, et ametisse nimetav asutus otsustaks toimiku edasise käigu üle. Apellandi nõustajad esitasid 16. septembri 2015. aasta kirjaga ametisse nimetavale asutusele ärakuulamise puhuks kirjalikud seisukohad, milles nad kordasid oma vastuväiteid. IDOC kuulas apellandi 23. septembril 2015 ära tema nõustajate juuresolekul.
- 19 IDOC teatas 6. oktoobril 2015 apellandile, et ta otsustas rahuldada apellandi taotlused kuulata ära täiendavad tunnistajad ja ta kuulas ära neli isikut, kes olid asjaolude asetleidmise ajal praktikabüroo üksuse töötajad. Nende ärakuulamiste protokollid edastati apellandile võimalike kommentaaride esitamiseks 23. oktoobril 2015. Tema nõustaja esitas oma kommentaarid 5. novembri 2015. aasta kirjaga.

- 20 Ametisse nimetav asutus otsustas 22. detsembril 2015 algatada distsiplinaarnõukogus apellandi suhtes distsiplinaarmenetluse, võttes arvesse personalieeskirjade IX lisa artikli 3 alusel tema ärakuulamise protokoll ja sellega kaasnevaid dokumente.
- 21 Distsiplinaarnõukogus toimunud distsiplinaarmenetluse raames esitasid apellandi nõustajad kirjalikud seisukohad distsiplinaarnõukogule, kes kuulas apellandi ära 5. oktoobril 2016. Distsiplinaarnõukogu esitas põhjendatud arvamuse 26. jaanuaril 2017. Distsiplinaarnõukogu järeldas selles arvamuses, et apellant kahjustas oma ametikoha vääriskust personalieeskirjade artikli 12 tähenduses. Nimetatud nõukogu leidis siiski, et ei oleks kohane teha ettepanek määrata distsiplinaarkaristus üksnes selle tuvastamise eest, et tema hinnangul on piiratud ulatuses ametivääriskust kahjustatud, ning tegi neil asjaoludel ettepaneku jätta apellandile distsiplinaarkaristus määramata.
- 22 Pärast seda, kui apellandi kuulas ära kolmeliikmeline ametisse nimetav asutus, mis koosnes kolmest komisjoni peadirektorist, otsustas see asutus võtta 6. juulil 2017 vastu vaidlusaluse otsuse.
- 23 Apellant esitas selle otsuse peale personalieeskirjade artikli 90 lõike 2 alusel kaebuse, mille ametisse nimetav asutus jättis 31. jaanuari 2018. aasta otsusega rahuldamata.

Menetlus Üldkohtus ja vaidlustatud kohtuotsus

- 24 Hagiavaldusega, mis saabus Üldkohtu kantseleisse 30. aprillil 2018, esitas apellant hagi, paludes esiteks tühistada vaidlusalune otsus ja vajalikus ulatuses vaidlusaluse otsuse peale esitatud kaebuse rahuldamata jätmise otsus ning teiseks hüvitada nende otsustega väidetavalt tekitatud kahju.
- 25 Tühistamisnõuete põhjendamiseks esitas apellant neli väidet, millest esimese kohaselt on rikutud IDOCile antud volitusi, teise kohaselt on personalieeskirjade IX lisa artiklit 3 kohaldatud vastuolus kaitseõiguste tagamise põhimõttega, kolmanda kohaselt on rikutud poolte võrdsuse põhimõtet personalieeskirjade IX lisa artiklis 22 ette nähtud ärakuulamise käigus ja neljanda kohaselt on rikutud proportsionaalsuse põhimõtet ning tehtud faktiviga ja ilmne hindamisviga osas, mis puudutab distsiplinaarkaristusena noomitust.
- 26 Vaidlustatud kohtuotsusega jättis Üldkohus hagi põhjendamatusse tõttu tervikuna rahuldamata.

Poolte nõuded

- 27 Apellant palub Euroopa Kohtul:
- tühistada vaidlustatud kohtuotsus;
 - rahuldada esimeses kohtuastmes esitatud nõuded;
 - mõista kohtukulud, sealhulgas Üldkohtu menetluse kulud, välja komisjonilt.
- 28 Komisjon palub Euroopa Kohtul:
- jätta apellatsioonkaebus rahuldamata;

– mõista kohtukulud välja apellandilt.

Apellatsioonkaebus

- 29 Apellant esitab oma apellatsioonkaebuse põhjendamiseks üheainsa väite, mille kohaselt rikkus Üldkohus õigusnormi, kui ta otsustas, et personalieeskirjade IX lisa artikliga 3 ja 2004. aasta üldiste rakendussätete artikli 4 lõikega 4 koostoimes kaitseõiguste tagamise põhimõttega, eelkõige Euroopa Liidu põhiõiguste harta (edaspidi „harta“) artikli 41 lõike 2 punktis a tagatud õigusega olla ära kuulatud, ei ole vastuolus see, et ametisse nimetav asutus annab IDOCile volitused viia läbi nimetatud artiklis 3 ette nähtud ärakuulamine. See väide koosneb kahest osast.
- 30 Esimeses osas väidab apellant, et Üldkohus eiras personalieeskirjade IX lisa artiklit 3 ning 2004. aasta üldiste rakendussätete artikleid 4 ja 5 koostoimes harta artikli 41 lõike 2 punktiga a. Teises osas väidab ta, et Üldkohus moonutas faktilisi asjaolusid.

Esimene osa

Poolte argumendid

- 31 Esiteks väidab apellant, et Üldkohus tõlgendas vaidlustatud kohtuotsuse punktides 81 ja 82 vääralt personalieeskirjade IX lisa artiklit 3 ja 2004. aasta üldiste rakendussätete artikli 4 lõiget 4, leides, et need sätted ei nõua, et artiklis 3 nimetatud ärakuulamise peab läbi viima ametisse nimetav asutus. Tema arvates tuleneb nimetatud sätetest sõnaselgelt, et ametisse nimetav asutus isiklikult peab asjaomase ametniku ära kuulama enne, kui ta otsustab vajaduse korral alatatada distsiplinaarmenetluse.
- 32 Apellandi sõnul on selline nõue oluline ELTL artikli 263 teise lõigu tähenduses, kuna asjaomase ametniku peab ära kuulama asutus, kes vastutab vajaduse korral distsiplinaarjuurdlouse algamise eest. Sellega seoses märgib apellant, et ametisse nimetava asutuse poolt distsiplinaarnõukogule esitatud sellise aruande eesmärk, mis võeti vastu pärast seda ärakuulamist, on üksnes faktiliste asjaolude tuvastamine, arvestades eelkõige selle ärakuulamise tulemusi.
- 33 Teiseks väidab apellant, et vaidlustatud kohtuotsuse punktides 81 ja 82 sisalduvate Üldkohtu põhjenduste puhul on rikutud õigusnormi, kuna Üldkohus põhjendas personalieeskirjade sätte ehk personalieeskirjade IX lisa artikli 3 järgimata jätmist ekslikult sise-eeskirjadega, see tähendab 2004. aasta üldiste rakendussätetega. Viimati nimetatud sätted on personalieeskirjadest madalamalseisvad ning järelikult ei saa need õiguspäraselt kehtestada õigusnorme, mis kalduvad kõrvale hierarhiliselt kõrgemalseisvatest sätetest, nagu õiguse üldpõhimõtted või personalieeskirjade sätted.
- 34 Kolmandaks väidab apellant, et vaidlustatud kohtuotsuse punktides 81 ja 82 esitatud Üldkohtu põhjendused on vastuolulised. Kuigi Üldkohus möönis punktis 81, et vastavalt personalieeskirjade IX lisa artiklile 3 ja 2004. aasta üldiste rakendussätete artikli 4 lõikele 4 tähendab ametisse nimetava asutuse kohustus asjaomane ametnik ära kuulata seda, et ametisse nimetav asutus kogub viimase kommentaarid kõigi asjaomaste faktiliste asjaolude kohta kokku enne, kui ta vajaduse korral algatab juurdlouseruande alusel distsiplinaarmenetluse, siis märkis Üldkohus punktis 82, et need sätted ei nõua, et nimetatud artiklis 3 viidatud ärakuulamise viib läbi ametisse nimetav asutus.

- 35 Neljandaks leiab apellant, et Üldkohus eiras vaidlustatud kohtuotsuse samades punktides 81 ja 82 Euroopa Kohtu 11. juuli 1968. aasta kohtuotsust *Van Eick vs. komisjon* (35/67, EU:C:1968:39). Sellest kohtuotsusest tuleneb, et distsiplinaarmenetluse korral kujutab ametisse nimetava asutuse poolt asjaomase isiku kohustuslik ärakuulamine, mis on ette nähtud personalieeskirjade IX lisa artiklis 3, endast siduvat õigusnormi. Järelikult tuleb seda kohtuotsust kohaldades tõlgendada IX lisa artiklit 3 nii, et see paneb ametisse nimetavale asutusele kohustuse asjaomane ametnik ise ära kuulata enne, kui ta vajaduse korral algatab distsiplinaarmenetluse.
- 36 Viiendaks väidab apellant, et Üldkohus tõlgendas vaidlustatud kohtuotsuse punktis 84 valesti 2004. aasta üldiste rakendussätete artikli 5 lõiget 2, kui ta otsustas, et see säte lubab ametisse nimetaval asutusel „personalieeskirjade IX lisa artiklis 3 ette nähtud ärakuulamiseks volitada isikut – käesoleval juhul IDOCi – ära kuulama teatud isikuid, sealhulgas asjaomast isikut“. Nimelt näeb see säte sellise pädevuse delegeerimise ette üksnes „pärast [asjaomase ametniku] ärakuulamist“ ja ainult selleks, et küsitleda tunnistajaid.
- 37 Igal juhul ei ole IDOC „isik“, nagu Üldkohus selles punktis ekslikult märkis, vaid organ, mille ülesanne on viia ametisse nimetava asutuse volituste alusel ning erapooletult ja sõltumatult läbi haldusjuurdlust ja anda pärast seda ametisse nimetavale asutusele soovitusi.
- 38 Kuuendaks ja viimaseks heidab apellant Üldkohtule ette, et kinnitades ametisse nimetava asutuse võimalust volitada IDOCit viima läbi personalieeskirjade IX lisa artiklis 3 nimetatud ärakuulamine, eiras ta vaidlustatud kohtuotsuse punktides 89 ja 90 kaitseõiguste tagamise põhimõtet, mille hulka kuulub muu hulgas õigus olla ära kuulatud ja võistlevuse põhimõte. Täpsemalt leidis Üldkohus ekslikult, et asjaomane ametnik võib IDOCi kaudu õiguspäraselt teha ametisse nimetavale asutusele teatavaks oma seisukohad kõigi toimiku materjalide kohta enne, kui ametisse nimetav asutus teeb otsuse personalieeskirjade IX lisa artikli 3 alusel. Nimelt ühelt poolt ei saa seda ärakuulamist läbi viia organ, kes on juba koostanud juurdlusaruande, milles tehakse ettepanek see ametnik vastutusele võtta, ja kes selleks kogus tunnistajate, muu hulgas ametniku ütlusi. Teiselt poolt tähendab õigus olla ära kuulatud seda, et asjaomasel isikul peab olema võimalus mõjutada otsustamisprotsessi, esitades ametisse nimetavale asutusele oma seisukohad.
- 39 Komisjoni arvates tuleb apellandi argumendid põhjendamatus tõttu tagasi lükata.

Euroopa Kohtu hinnang

- 40 Mis puudutab esimesena apellandi argumente, mille kohaselt eiras Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 81 ja 82 personalieeskirjade IX lisa artiklit 3 ja 2004. aasta üldiste rakendussätete artikli 4 lõiget 4, siis tuleb esiteks meenutada, et esimesena nimetatud sättes on ette nähtud, et ametisse nimetav asutus võib „juurdlusaruande põhjal pärast asjaomase ametniku teavitamist kõikidest toimikutes esitatud tõenditest ja pärast asjaomase ametniku ärakuulamist“ muu hulgas otsustada algatada distsiplinaarmenetluse. Mis puudutab teisenä nimetatud sätet, siis selles on sätestatud, et „[kui] haldusjuurdluste käigus ilmneb ametniku võimalik osalemine uuritavas asjas, teavitatakse sellest viivitamata kõnealust isikut, kui see ei kahjusta uurimist“, „[m]ingil juhul ei tohi pärast juurdluste lõppemist teha nimeliselt ametnikule osutavat järeldust, ilma et asjaomasele ametnikule oleks antud võimalust väljendada oma seisukohti kõigi temaga seotud asjaolude kohta“ ning „[j]äreldustes viidatakse neile seisukohtadele“.

- 41 Vastupidi apellandi väidetele ei tulene nende sätete sõnastusest, et ametisse nimetav asutus peab asjaomase ametniku „isiklikult“ ära kuulama enne, kui ta otsustab vajaduse korral algatada distsiplinaarmenetluse.
- 42 Teiseks nähtub personalieeskirjade IX lisa artikli 3 kontekstist, et see säte rakendab nimetatud lisa artikli 1 lõikes 1 sätestatud põhimõtet, mis on kohaldatav ametisse nimetava asutuse poolt selle lisa artikli 2 lõike 1 alusel läbi viidud haldusjuurdlustele ja mille sõnastus on sisuliselt üle võetud 2004. aasta üldiste rakendussätete artikli 4 lõikesse 4, mille kohaselt ei saa pärast juurdلuse lõppemist teha nimeliselt ametnikule osutavat järeldust, ilma et asjaomasele ametnikule oleks antud võimalust väljendada oma seisukohti kõigi temaga seotud asjaolude kohta.
- 43 Sellest järeldub, et personalieeskirjade IX lisa artiklis 3 ja 2004. aasta üldiste rakendussätete artikli 4 lõikes 4 ette nähtud asjaomase ametniku ärakuulamise kohustuse eesmärk on võimaldada tal tõhusalt esitada oma seisukoht aset leidnud asjaolude kindlakstegemise kohta haldusjuurdلuse käigus enne, kui ametisse nimetav asutus teeb juurdلusaruande alusel otsuse distsiplinaarmenetluse võimaliku algamise kohta.
- 44 Selle eesmärgi saab saavutada aga ka siis, kui asjaomase ametniku kuulab ära IDOC – keda selleks volitab ametisse nimetav asutus –, mitte ametisse nimetav asutus ise.
- 45 Selle kohta tuleb märkida sama moodi, nagu tõdes Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 85, et vastavalt 2004. aasta üldiste rakendussätete artikli 2 lõigetele 1 ja 3 viib IDOC läbi haldusjuurdلusi faktide tuvastamiseks ja distsiplinaarmenetlusi ametisse nimetava asutuse jaoks. Just ametisse nimetava asutuse abistamise ülesande raames on 2004. aasta üldiste rakendussätetega antud IDOCile võimalus saada ametisse nimetavalt asutuselt volitus personalieeskirjade IX lisa artiklis 3 ette nähtud ärakuulamise läbiviimiseks viimase nimel ja tema eest.
- 46 Kuigi IDOC võib faktilisi asjaolusid uurides personalieeskirjade IX lisa artiklis 3 ette nähtud ärakuulamise läbi viia, on ametisse nimetav asutus siiski kohustatud võtma arvesse seisukohti, mida esitas ärakuulamisel asjaomane ametnik, et tal oleks võimalik juurdلusaruande põhjal teha teadlik otsus distsiplinaarmenetluse võimaliku algamise kohta.
- 47 Nimelt, nagu märkis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 85, ei ole isegi siis, kui ametisse nimetav asutus on IDOCit volitanud seda ärakuulamist läbi viima, tema pädevuses otsustada tema läbiviidud haldusjuurdلuse edasise käigu üle, kuna distsiplinaarmenetluse võimaliku algamise otsuse tegemine pärast asjaomase ametniku ärakuulamist on üksnes ametisse nimetava asutuse ülesanne.
- 48 Eeltoodud kaalutlustest tuleneb, et personalieeskirjade IX lisa artiklit 3 koostoimes 2004. aasta üldiste rakendussätete artikli 4 lõikega 4 tuleb tõlgendada nii, et sellega ei ole vastuolus, kui haldusjuurdلusega seotud ametnikku ei kuula ära mitte ametisse nimetav asutus ise, vaid IDOC, kes on selleks volitatud. Seega on õiguslikult põhjendamatult apellandi argument, et ärakuulamine ametisse nimetava asutuse poolt on ELTL artikli 263 tähenduses oluline vorminõue.
- 49 Järelikult kui Üldkohus otsustas vaidlustatud kohtuotsuse punktis 82, et personalieeskirjade IX lisa artikkel 3 ja 2004. aasta üldiste rakendussätete artikli 4 lõige 4 ei nõua, et artiklis 3 nimetatud ärakuulamise viiks läbi ametisse nimetav asutus, ei rikkunud ta neid sätteid.

- 50 Teisena ei saa asuda seisukohale, et selle kohtuotsuse punktid 81 ja 82 on põhjendatud vastuoluliselt. Nagu nähtub käesoleva kohtuotsuse punktist 46, peab ametisse nimetav asutus juhul, kui IDOC võib personalieeskirjade IX lisa artiklis 3 ette nähtud ärakuulamise läbi viia, igal juhul võtma arvesse asjaomase isiku seisukohti, enne kui ta teeb juurdlusaruande põhjal distsiplinaarmenetluse võimaliku algatamise otsuse.
- 51 Kolmandana tuleb põhjendamatusse tõttu tagasi lükata apellandi argumendid, mille kohaselt põhjendas Üldkohus ekslikult personalieeskirjade sätte järgimata jätmist sellest sättest erandi tegevate sise-eeskirjadega. Nimelt piisab, kui märkida, et käesoleva kohtuotsuse punktides 41–48 esitatud kaalutlustest tuleneb, et 2004. aasta üldiste rakendussätete artikli 4 lõige 4 ei tee erandit personalieeskirjade IX lisa artiklist 3.
- 52 Mis puudutab neljandana apellandi argumente, et vaidlustatud kohtuotsuse punktides 81 ja 82 toodud personalieeskirjade IX lisa artikli 3 ja 2004. aasta üldiste rakendussätete artikli 4 lõike 4 Üldkohtu tõlgendus on vastuolus 11. juuli 1968. aasta kohtuotsusest *Van Eick vs. komisjon* (35/67, EU:C:1968:39) tuleneva kohtupraktikaga, siis tuleb meenutada, et selles kohtuotsuses leidis Euroopa Kohus, et kohustus kuulata ametnik ära distsiplinaarmenetluse raames, nagu see on ette nähtud tollel ajal kehtinud personalieeskirjade IX lisa artikli 7 kolmandas lõigus (edaspidi „endised personalieeskirjad“), kujutab endast siduvat õigusnormi, mida tuleb põhimõtteliselt tõlgendada nii, et see paneb sellele üksusele kohustuse kuulata asjaomane isik ise ära.
- 53 Euroopa Kohus täpsustas selles kohtuotsuses samuti, et üksnes seda põhimõtet järgides ja tingimustel, mis tagavad asjaomaste isikute õiguste kaitse, võib ametisse nimetav asutus teenistuste nõuetekohase toimimise huvides anda ühele või mitmele oma liikmele ülesande kuulata asjaomane ametnik ära.
- 54 Ühelt poolt tuleb aga märkida, et endiste personalieeskirjade IX lisa artikli 7 kolmas lõik vastab personalieeskirjade IX lisa artiklile 22, mitte selle lisa artiklile 3.
- 55 Teiselt poolt nähtub 11. juuli 1968. aasta kohtuotsusest *Van Eick vs. komisjon* (35/67, EU:C:1968:39), et Euroopa Kohus on järeldanud, et endiste personalieeskirjade IX lisa artikli 7 kolmandat lõiku tuleb kohaldada kitsalt eelkõige nende karistuste raskuse tõttu, mille võib selles lisas nimetatud distsiplinaarmenetlus kaasa tuua.
- 56 Sellega seoses tuleb meenutada, et distsiplinaarmenetlus koosneb kahest eraldiseisvast etapist, millest esimene koosneb ametisse nimetava asutuse otsuse alusel algatatud haldusjuurdlusest, milles kaalutakse süüstavaid ja süüst vabastavaid asjaolusid ning mis lõpetatakse juurdlusaruandega pärast seda, kui asjaomane isik on talle ette heidetavate asjaolude kohta ära kuulatud, ja teine koosneb distsiplinaarmenetlusest kui sellisest, mille algatab ametisse nimetav asutus selle juurdlusaruande alusel ja mis eeldab, et ametnik kuulatakse ära enne ametisse nimetava asutuse poolt tema suhtes karistuse määramist (vt selle kohta 22. jaanuari 2019. aasta kohtumäärus *Kerstens vs. komisjon*, C-577/18 P, ei avaldata, EU:C:2019:129, punkt 26).
- 57 Nagu Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 81 märkis, toimub personalieeskirjade IX lisa artiklis 3 ette nähtud ärakuulamine esimeses etapis, mis puudutab faktiliste asjaolude tuvastamist, et selgitada välja vajadus algatada teine etapp, see tähendab distsiplinaarmenetlus kui selline.

- 58 Erinevalt distsiplinaarmenetlusest kui sellisest, mis hõlmab eelkõige selle lisa artiklis 22 nimetatud ärakuulamist, ei vii esimene etapp distsiplinaarkaristuse määramiseni, vaid ametisse nimetava asutuse võimaliku otsuseni algetada distsiplinaarmenetlus. Lisaks ei mõjuta see otsus seisukohta, mille ametisse nimetav asutus võtab teise etapi lõpus.
- 59 Eeltoodust tuleneb, et 11. juuli 1968. aasta kohtuotsusest *Van Eick vs. komisjon* (35/67, EU:C:1968:39) tulenev kohtupraktika, millele on viidatud käesoleva kohtuotsuse punktides 52 ja 53, ei ole ülekantav käesolevale asjale, mis puudutab distsiplinaarmenetluse juurdlusetappi. Seetõttu tuleb põhjendamatusse tõttu tagasi lükata apellandi argumendid, mille kohaselt Üldkohus eiras nimetatud kohtupraktikat.
- 60 Viiendana, mis puudutab apellandi argumenti, et kuna Üldkohus, kinnitades ametisse nimetava asutuse võimalust anda personalieeskirjade IX lisa artiklis 3 ette nähtud ärakuulamiseks IDOCile volitus, eiras vaidlustatud kohtuotsuse punktides 89 ja 90 kaitseõiguste tagamise põhimõtet, eelkõige õigust olla ära kuulatud ja võistlevuse põhimõtet, siis tuleb meenutada sama moodi, nagu tegi Üldkohus selle kohtuotsuse punktis 77, et kaitseõiguste austamine, mille lahutamatu osa on õigus olla ära kuulatud, on liidu õiguse aluspõhimõte, mida kohaldatakse igale isikule ja see tuleb tagada igas menetluses, mille tulemusena võidakse vastu võtta isiku huve kahjustav akt (vt selle kohta 18. juuni 2020. aasta kohtuotsus komisjon vs. RQ, C-831/18 P, EU:C:2020:481, punkt 67 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 61 Nagu Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 78 märkis, on harta artikli 41, mis tagab õiguse heale haldusele, lõike 2 punkti a esimeses taandes täpsustatud, et see õigus kätkeb igaühe õigust, et teda kuulatakse ära enne seda, kui tema suhtes kohaldatakse üksikmeedet, mis võib teda kahjustada.
- 62 Täpsemalt on õigusega olla ära kuulatud tagatud igaühele võimalus teha haldusmenetluses enne tema huve kahjustada võiva otsuse tegemist tõhusalt ja tegelikult teatavaks oma seisukoht (25. juuni 2020. aasta kohtuotsus *HF vs. parlament*, C-570/18 P, EU:C:2020:490, punkt 58 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 63 Lisaks tuleb samamoodi sellega, mida märkis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 79, asuda seisukohale, et kaitseõiguste järgimine, millega kaasneb võistlevuse põhimõte, nõuab, et ametnikul, kelle suhtes liidu institutsioon on algetanud haldusmenetluse, oleks võimalik selle menetluse käigus tõhusalt väljendada oma seisukohta nende faktide, väidetavate asjaolude ja dokumentide olemasolu ja asjakohasuse kohta, mida see institutsioon kavatseb kasutada tema vastu, et põhjendada oma väidet, et on rikutud personalieeskirjade sätteid.
- 64 Eelnevast tuleneb, et õigus olla ära kuulatud täidab kahte ülesannet. Ühelt poolt võimaldab see uurida tegelikku olukorda ning tuvastada faktilised asjaolud nii täpselt ja õigesti kui võimalik ning teiseks tagada asjaomase isiku tõhus kaitse (4. juuni 2020. aasta kohtuotsus *Euroopa välisteenistus vs. De Loecker*, C-187/19 P, EU:C:2020:444, punkt 69).
- 65 Eeltoodud kaalutlusi arvestades tuleb kontrollida, kas Üldkohus rikkus õigust olla ära kuulatud ja võistlevuse põhimõtet, leides esiteks vaidlustatud kohtuotsuse punktis 89, et asjaolu, et asjaomase ärakuulamise viis läbi IDOC, ei tähenda, et apellandile ei antud võimalust esitada oma seisukohta ametisse nimetavale asutusele faktide, väidetavate asjaolude ja dokumentide olemasolu ja asjakohasuse kohta, mida teda puudutav distsiplinaarjuhtum hõlmab ja mille põhjal pidi ametisse

nimetav asutus võtma personalieeskirjade IX lisa artikli 3 alusel otsuse, ning teiseks kohtuotsuse punktis 90, et apellandil oli võimalik avaldada oma seisukoht enne distsiplinaarmenetluse algatamise otsuse tegemist artikli 3 kohaselt.

- 66 Esimesena puudub vaidlus selles, nagu Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 89 tõdes, et apellandil oli koos oma nõustajaga nii võimalus esitada seisukohti ja tagada nende õige üleskirjutus asjaomases ärakuulamise protokollis vastavalt 2004. aasta üldiste rakendussätete artiklile 5 kui ka võimalus esitada märkusi tema ärakuulamise protokollis kohta, et anda ametisse nimetavale asutusele teada oma seisukoht selles küsimuses. Samuti edastati talle nende tunnistajate ärakuulamise protokollid, kes kuulati ära pärast apellanti, et võimaldada viimasel esitada oma võimalikud seisukohad, mida ta 5. novembri 2015. aasta kirjas tegigi.
- 67 Lisaks on selge ka see, et nagu Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 90 täpsustas, saatis apellant 12. augusti ja 16. septembri 2015. aasta kirjaga ametisse nimetavale asutusele tema 23. septembri 2015. aasta ärakuulamise puhuks oma kirjalikud seisukohad, milles ta vaidles eelkõige vastu ametisse nimetava asutuse poolt IDOCile antud volitusele selle ärakuulamise läbiviimiseks ning tõi välja väidetavad rikkumised, mille IDOC juurdluse läbiviimisel toime pani.
- 68 Neil asjaoludel tuleb tõdeda, et apellandil oli vastavalt personalieeskirjade IX lisa artiklile 3 võimalus esitada tegelikult ja tõhusalt oma seisukoht enne ametisse nimetava asutuse distsiplinaarmenetluse algatamise otsuse vastuvõtmist.
- 69 Seega, nagu Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 90 märkis, ei saa apellant väita, et ta ei saanud IDOCile esitada teatud asjaolusid, mis puudutavad eelkõige väidetavaid rikkumisi haldusjuurdluses ja mille ta oleks saanud esitada ametisse nimetavale asutusele.
- 70 Järelikult ei saa Üldkohtule ette heita, et ta rikkus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 89 ja 90 apellandi kaitseõigusi, eelkõige tema õigust olla distsiplinaarmenetluse juurdlusetapis ära kuulatud.
- 71 Kuuendana, mis puudutab apellandi argumente, et vaidlustatud kohtuotsuse punktis 84 tõlgendas Üldkohus 2004. aasta üldiste rakendussätete artikli 5 lõiget 2 valesti, kui ta leidis, et sellest sättest tuleneb, et ametisse nimetaval asutusel on „personalieeskirjade IX lisa artiklis 3 ette nähtud ärakuulamiseks volitada mõnda isikut – käesoleval juhul IDOCit – ära kuulama teatavaid isikuid, sealhulgas asjaomast isikut“, siis olgu märgitud, et artikli 5 lõikes 2 on sätestatud, et „[k]ui ametisse nimetaval asutusel või tema poolt selleks volitatud isikul tuleb pärast personalieeskirjade IX lisa artiklis 3 nimetatud ärakuulamist vestelda teatud isikutega, edastatakse asjaomasele ametnikule tema taotlusel vestluste protokollide allkirjastatud koopia, tingimusel et neis mainitud asjaolud on otseselt seotud ametniku kohta esitatud esialgsete väidetega“.
- 72 Seega nähtub artikli 5 lõike 2 sõnastusest, et see säte puudutab üksnes vestlusi, mis leiavad vajaduse korral aset muude isikutega kui asjaomane ametnik, keda distsiplinaarmenetlus puudutab ja seda pärast personalieeskirjade IX lisa artiklis 3 ette nähtud ärakuulamist.
- 73 Sellest tuleneb, et Üldkohus rikkus õigusnormi, kui ta otsustas vaidlustatud kohtuotsuse punktis 84, et 2004. aasta üldiste rakendussätete artikli 5 lõikest 2 tuleneb, et ametisse nimetaval asutusel oli võimalus anda IDOCile volitused „personalieeskirjade IX lisa artiklis 3 ette nähtud ärakuulamiseks volitada mõnda isikut ära kuulama teatavaid isikuid, sealhulgas asjaomast isikut“.

- 74 Euroopa Kohtu praktikast tuleneb siiski, et õigusnormi rikkumine Üldkohtu poolt ei too kaasa vaidlustatud kohtuotsuse tühistamist, kui selle resolutsioon on muude õiguslike argumentidega põhjendatud (17. detsembri 2020. aasta kohtuotsus BP vs. FRA, C-601/19 P, ei avaldata, EU:C:2020:1048, punkt 49 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 75 Vaidlustatud kohtuotsuse resolutsioon on aga põhjendatud osas, milles sellega jäeti rahuldamata apellandi nõuded. Nimelt nähtub esiteks käesoleva kohtuotsuse punktist 48, et Üldkohus otsustas õigesti, et personalieeskirjade IX lisa artikkel 3 ja 2004. aasta üldiste rakendussätete artikli 4 lõige 4 ei nõua, et artiklis 3 nimetatud ärakuulamise viiks läbi ametisse nimetav asutus. Teiseks, nagu nähtub käesoleva kohtuotsuse punktidest 65–70, leidis Üldkohus õigusnormi rikkumata, et asjaolu, et artiklis 3 nimetatud ärakuulamist ei viinud läbi mitte ametisse nimetav asutus ise, vaid selleks volitatud IDOC, ei rikkunud apellandi kaitseõigusi, eelkõige tema õigust olla ära kuulatud.
- 76 Eeltoodust tuleneb, et õigusnormi rikkumine Üldkohtu poolt niisugusena, nagu see on tuvastatud käesoleva kohtuotsuse punktis 73, ei muuda vaidlustatud kohtuotsust siiski tühiseks, kuna selle vaidlustatud kohtuotsuse resolutsioon on osas, milles sellega jäeti apellandi hagi rahuldamata, põhjendatud teiste õiguslike argumentidega. Järelikult tuleb edutuse tõttu tagasi lükata apellandi argumendid, mille kohaselt Üldkohus eiras 2004. aasta üldiste rakendussätete artikli 5 lõiget 2.
- 77 Seetõttu tuleb üheainsa väite esimene osa põhjendamatusse tõttu tagasi lükata.

Teine osa

Poolte argumendid

- 78 Apellant väidab, et Üldkohus moonutas faktilisi asjaolusid, kui ta leidis vaidlustatud kohtuotsuse punktis 91, et igal juhul oli tema väide, et personalieeskirjade IX lisa artikli 3 alusel vastu võetud otsus oleks olnud teistsugune, kui ametisse nimetav asutus ise oleks ta ära kuulanud, puhtalt hüpoteetiline. Apellandi sõnul oleks ametisse nimetava asutuse poolt ärakuulamine võinud otsustamisprotsessi mõjutada.
- 79 Komisjon palub need argumendid põhjendamatusse tõttu tagasi lükata.

Euroopa Kohtu hinnang

- 80 Mis puudutab üheainsa väite teist osa, mille kohaselt moonutas Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 91 faktilisi asjaolusid, siis tuleb meenutada, et Üldkohtu otsuse täiendava põhjenduse vastu suunatud argumendid ei saa kaasa tuua selle otsuse tühistamist ning on seega edutud (25. juuni 2020. aasta kohtuotsus Schneider vs. EUIPO, C-116/19 P, ei avaldata, EU:C:2020:501, punkt 76 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 81 Nagu nähtub väljendi „igal juhul“ kasutamisest selles punktis 91, puudutab see teine osa Üldkohtu esitatud täiendavat põhjendust. Nimelt leidis Üldkohus nimetatud punktis 91, et selleks, et kaitseõiguste rikkumine tooks kaasa selle otsuse tühistamise, mille ametisse nimetav asutus tegi personalieeskirjade IX lisa artikli 3 alusel, on vaja, et rikkumine oleks võinud mõjutada selle otsuse sisu, enne kui asuda seisukohale, et apellant ei ole tõendanud, et kui ametisse nimetav asutus oleks

teda ise ära kuulunud, oleks ta võinud esitada muid asjaolusid kui need, mis ametisse nimetavale asutusele olid juba teada, ning seetõttu oleks ametisse nimetava asutuse otsuse sisu võinud olla erinev.

- 82 Nii võttis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 91 seisukoha kaitseõiguste võimaliku rikkumise tagajärgede kohta. Nagu aga nähtub käesoleva kohtuotsuse punktist 75, oli Üldkohtul õigus, kui ta leidis, et käesolevas asjas sellist rikkumist ei toimunud. Neil asjaoludel tuleb üheainsa väite teine osa edutuse tõttu tagasi lükata.
- 83 Kõigist eeltoodud kaalutlustest tuleneb, et apellatsioonkaebuse üksainus väide tuleb osaliselt põhjendamatus tõttu ja osaliselt edutuse tõttu tagasi lükata. Järelikult tuleb hagi tervikuna jätta rahuldamata.

Kohtukulud

- 84 Vastavalt kodukorra artikli 138 lõikele 1, mida artikli 184 lõike 1 alusel kohaldatakse apellatsioonimenetluses, on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna komisjon on kohtukulude hüvitamist nõudnud ja apellant on kohtuvaidluse kaotanud, tuleb apellatsioonimenetluse kohtukulud temalt välja mõista.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (teine koda) otsustab:

1. Jätta apellatsioonkaebus rahuldamata.

2. Mõista kohtukulud välja Belén Bernaldo de Quirósilt.

Allkirjad